

Slægten Seitzberg på godset Wolfring

Godset og slottet Wolfring har været i slægtens eje, helt eller delvis i perioden 1651 til 1709. Slægten von Seitzberg har stået for driften fra ca. 1664 til 1709 og har i denne periode, på intet tidspunkt, ejet mere end halvdelen af godset.

Oprindeligt blev en ridder forlenet med gods af kongen. Ved dødsfald kom lenet så tilbage til kongen. Men allerede tidligt var det blevet skik, at lenet kunne gå i arv.

I 1630 gik den daværende ejer af Wolfring konkurs; det var overskovfoged og jægermester Valentin Fuchs von Doreheim.

Wolfring havde dengang status som et adeligt, arveligt mandslen, dvs. at det nød adelige skatteprivilegier, samtidig med at det kun kunne tages i arv i ejerens mandslinje.

Efter konkursen var godset uden ejer indtil 1651 hvor kansleren og regeringslensprovsten i Amberg, Ulrich Kümpel tilbød at købe godset, såfremt han kunne få de gamle statutter ændret, så det fra at være et mandslen, i fremtiden skulle have status som et almindeligt ridderlen og dermed være arveligt, både på mands- og kvindesiden i slægten. Kansleren havde i sit ægteskab med Helena von Erckenprechthausen kun døtre.

Enkefyrstinden i München, Anna Maria, der på den tid regerede for sin mindreårige søn, Ferdinand Maria, gav sin tilladelse. I sagens akter anføres det, at man har imødekommet andragendet, dels på grund af kanslerens mangeårige tro tjeneste, dels på grund af, at han har tilbudt at lægge noget jord til godset, som han har købt for 2000 gylden.

Wolfring blev nu solgt til kansleren for 6000 gylden. I landadelsmatriklen for 1651 står han allerede opført som ejer, men kurfyrstindens tilladelse til ændringen af statutterne er først dateret 3. februar 1653. Den 17. august samme år (1653) døde kansleren i Amberg. Året efter, den 24. november 1654, brød hans enke Helena von Erckenprechthausen op fra Amberg for at bosætte sig på godset Wolfring.

Omkring 1664 holdt svigersønnen Adam Seiz og hans hustru Eva Elisabeth Kümpel deres indtog på godset. Man siger, at intet nyt er godt nyt. Hvis denne regel kan bruges her, så enedes Adam Seiz og hans svigermor godt i en halv snes år, men så var freden forbi.

Enkekanslerinden rejser fra godset (vi kender ikke tidspunktet). At hun har været temmelig sur på svigersønnen Adam, og at hun har klaget sin nød på højeste sted, er der ingen tvivl om for den 21. juli 1675 skrev den unge kurfyrste Ferdinand Maria til regeringen i Amberg:

*"Kansler Dr. Kümpel er død - hans enke er i nød,
da hendes datters mand, Adam Seiz har slået sig ned,
og egenmægtig gør fordring på hele bedriften".*

Sagen står nu på frem til den 23. september samme år (1675). Denne dato noteres det i kommissionsprotokollen, at det er blevet godtgjort, at Adam Seiz og hans svoger, dr. Johann Georg Brodreiss havde været ejere af godset Wolfring siden den 27. juni 1661.

I sagsakterne henvises der flere gange til en korrespondance mellem Adam Seiz og svogeren, Johann Georg Brodreiss, der er hofkammerråd i München. Han havde tidligere været fiskal i Amberg under kansler Kümpel, hvis yngste datter han var gift med. Antagelig er dr. Brodreiss først blevet gift med datteren Maria Francisca Kümpel efter kansler Ulrich Kümpel's død. Han nævnes nemlig ikke - således som det er tilfældet med Adam Seiz - i skifterettens dokumenter i forbindelse med kanslerens død.

Under striden om ejendomsretten til godset kan de to svogre henvise til godsejermatriklen, hvori det står noteret, at de to den 27. juni 1661 har aflagt troskabsed til kurfyrsten som hans vasaller. Det føres også til protokols, hvad de to svogre har betalt for godset. Enkekanslerinde Helena von Erckenprecthausen er tilsyneladende helt uvidende om, hvad der er foregået. Hun undskylder sin uvidenhed med, at hun har revet sine papirer i stykker, da hun rejste fra godset.

Adam Seiz døde sandsynligvis mellem 1684 og 1687. Kirkebogen fra St. Nikolaus Kirche, Pittersberg - der er sognekirke for Wolfring - har ikke noteret Adam Seiz' død eller begravelse. Det betyder ikke, at han ikke er død på godset. Det vides, at kirkebogen er mangelfuld ført. Man har derfor undersøgt aktstykker i arkivet i Amberg for at løse problemet. Et enkelt dokument, der henviser til hans person, gør det troligt, at han levede i 1684. Sikkert er det, at han er død før april 1687, da hans hustru kaldes enke.

Enkekanslerinde Helena von Erckenprecthausen, enke efter kansler Ulrich Kümpel, overlevede svigersønnen. Hun døde i marts 1688. Hendes datter, Eva Elisabeth Kümpel der var enke efter Adam Seiz, døde omkring 1690.

Efter Adam Seiz' død kom sønnen Adam Raimund Seiz til at stå i spidsen for styret på Wolfring. Han havde levet ugift på godset hos sine forældre, men nu fandt han tiden inde til at gifte sig.

Adam Raimund kom ikke til at være alene om styret på godset. Hans broder, Johann Engelhard, der var officer, foretrak efter faderens død at afslutte sin militærkarriere for at slå sig ned på Wolfring.

Brødrene Johann Engelhard og Adam Raimund drev nu i fællesskab godset Wolfring, af hvilket de ejede halvdelen. Den anden halvdel ejede Johann Joachim, friherre von Lichtenau, der var gift med en datter af ægteparret Johann Georg Brodreiss og Maria Francisca Kümpel, ved navn Francisca Theodosia.

Adam Seiz ejede også kun halvdelen af godset Wolfring, idet hans svigerinde Maria Francisca Kümpel havde arvet den anden halvdel efter sin far, kansler Ulrich Kümpel, der havde været eneejer.

Johann Engelhard Seiz von Seitzberg døde på Wolfring den 15. april 1708 - "velforberedt ved skriftemål og (alterets) sakramente", som der står i kirkebogen.

Efter Johann Engelhard's død solgte hans enke Magdalena Felicitas von Rosa og broderen Adam Raimund Seiz von Seitzberg deres andel af Wolfring.

De to von Seitzberg familiers andel i godset Wolfering blev først tilbudt til Rudolph Anton, friherre von Leonroth, men han kunne ikke skaffe købesummen. I marts 1709 købte Franz Heinrich Podewils (Budewöls) så andelen, og samme år købte han også friherre von Lichtenau's andel. Godset var nu igen på én hånd.

Både enken og Adam Raimund havde svært ved at få herr Budewöls til at betale restsummen af købet. I 1708 beder de regeringen i Amberg om hjælp. Og i 1709 beder enken om, at der nedsættes en kommission til at klare uoverensstemmelserne med køberen. I 1710 beder Adam Raimund på egne og sine arvingers vegne om, at der udarbejdes en dagsorden for betalingen af deres tilgodehavende.

I 1711 skrev friherre von Lichtenau til Amberg's Hofret og bad dem foranledige, at enkefru von Seitzberg "zu Stainbach" for den bortforpagtede fiskeret, som han aldrig havde modtaget sin andel af - i alt 212 gylden likvid.

Efter salget drog Adam Raimund med sin hustru Susanne Dorothea Münsterer og deres børn til sit gods Reichenau ved Böhmen. Johan Engelhard's enke Magdalena Felicitas bosatte sig i Steinbach.